BRANDWEER
Fryslân

Aan het college van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Smallingerland
T.a.v. [redacted]
Postbus 10000
9200HA DRACHTEN

Postbus 612
8901 BK LEEUWARDEN
T 088 22 99 666
F 088 22 99 661
I www.brandweerfryslan.nl
E info@brandweerfryslan.nl

Datum	24 februari 2026	Behandeld door	[redacted]	Bijlagen	1
Onze referentie	UIT/62326 Z/26/00024929	Doorkiesnummer	[redacted]		
Uw referentie		E-mail	[redacted]		
Uw brief van	17 februari 2026			Pand-ID	

Onderwerp Advies omgevingsvergunning 2026 - De Geeuw - Drachten - Vooroverleg omgevingsplan wijziging

Geacht college,

Op 17 februari 2026 heeft Brandweer Fryslân uw verzoek ontvangen om te adviseren op het concept omgevingsplan De Swetten – De Geeuw te Drachten. Het plan omvat bouwplannen voor het realiseren van 10 grondgebonden woningen. Ons belang is om de fysieke veiligheid en de brandweerzorg in Fryslân goed geregeld te hebben. De doelen die wij hiermee nastreven zijn het voorkomen en beperken van brand(gevaar) en slachtoffers en het borgen van een veilige en adequate incidentbestrijding. Daarom reageren wij met dit advies op de toegezonden documenten.

Uitwerking
Het voorliggende advies betreft een advies op grond van het Besluit Kwaliteit Leefomgeving, met als uitgangspunt de Omgevingswet en de Wet veiligheidsregio's (Wvr) in relatie tot omgevingsveiligheid en de brandweerzorg. De uitwerking hiervan is in de bijlage opgenomen.

Advies
Brandweer Fryslân voorziet voor het plangebied een knel-/ aandachtspunt met betrekking tot externe veiligheid.
- Kennis te nemen van het beschreven scenario in geval van een fakkelbrand en ervan bewust te zijn wat de (mogelijk langdurige) effecten op de omgeving kunnen zijn;
- De (toekomstige) bewoners op de hoogte te brengen van de risico's en bijbehorende handelingsperspectief (vluchten van de bron af);
- De initiatiefnemer op de hoogte te brengen van het gegeven dat het gebruik van natuurlijke bouwmaterialen kan leiden tot een snellere branduitbreiding met meer schade als gevolg.
- Ons op de hoogte te houden van nadere invulling van ons advies.

Mocht u naar aanleiding van dit advies een nadere toelichting willen, dan kunt u hiervoor contact opnemen met de behandelaar. De contactgegevens vindt u bovenaan in deze brief.

Hoogachtend,

namens het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Fryslân,

voor deze,

[redacted]
clusterhoofd risicobeheersing en planvorming

Deze brief is in een automatisch proces opgemaakt en geaccordeerd en daarom niet ondertekend.

Bijlage 1:
Toelichting op het advies van Brandweer Fryslân

Advies externe veiligheid concept omgevingsplan "De Geeuw" te Drachten

1. Situatie

De aanvrager heeft als voornemen het realiseren van een grondgebonden woningen aan de Geeuw te Drachten. Het plangebied is omsloten door de straten de Lijkant en De Ried. In totaliteit worden er tien grondgebonden woningen gerealiseerd.

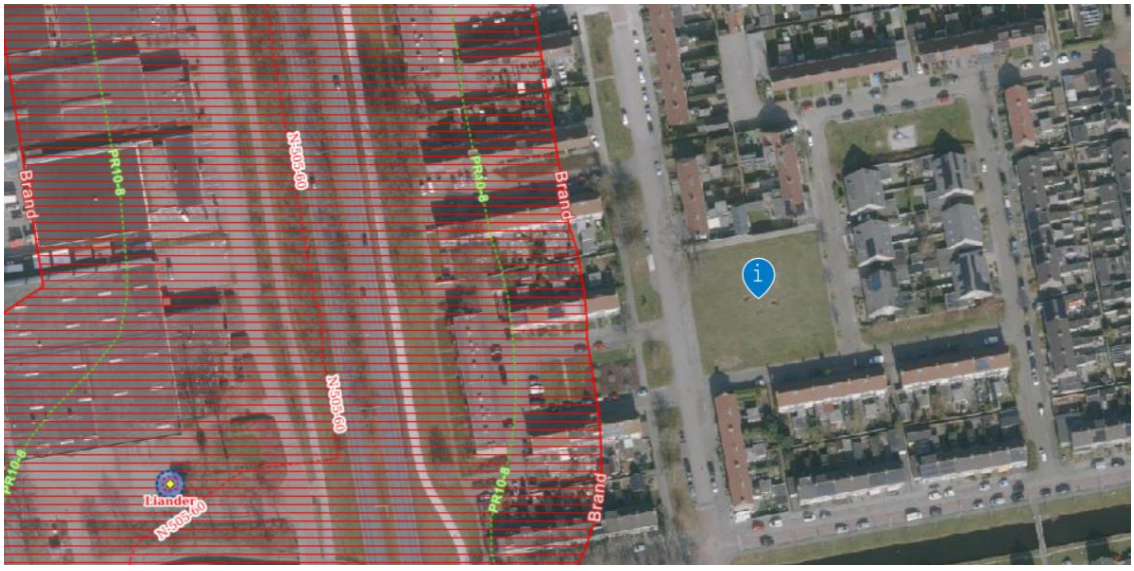
2. Omgevingsveiligheid

De inrichting van het plangebied is op hoofdlijnen, waarbij de hoofdfunctie wonen is. De woningen in het plangebied vallen volgens bijlage VI van het Bkl onder ‘kwetsbare gebouwen’. Brandweer Fryslân voorziet in het plangebied een knel-/ aandachtspunt met betrekking tot omgevingsveiligheid.

2.1. Externe veiligheid

Brandweer Fryslân heeft bij de uitwerking van dit advies gekeken naar de aanwezigheid van risicovolle activiteiten in relatie tot de effecten ten opzichte van de omliggende omgeving. Op circa 115 meter westelijk van het plangebied ligt een hogedruk aardgasleiding (verder: leiding) met nummer N-505-60, een diameter van 9 inch en een werkdruk van 40 bar.

De hogedruk aardgasleiding brengt een brandaandachtsgebied met zich mee. Hoewel het aandachtsgebied niet over het plangebied loopt zijn er ten tijde van een calamiteit wel externe veiligheid scenario’s te verwachten. Hoewel de bestaande bebouwing enige bescherming kan bieden, blijft de bescherming hier door zeer gering.

Figuur 1. Uitsnede atlas leefomgeving

2.1. Extern veiligheidsscenario ‘fakkelbrand’

Een breuk in de gasleiding, bijvoorbeeld als gevolg van het omploegen van het land, zorgt ervoor dat het aardgas onder hoge druk (40 bar) uitstroomt. Door statische/ kinetische energie ontsteekt het brandbare gas, waardoor een fakkelbrand optreedt. Het effect van een fakkelbrand is warmtestraling. Hierdoor kunnen slachtoffers, schade en brand in de omgeving (van bijv. omliggende gebouwen) ontstaan. Aanwezigen in het plangebied die zich in bouwwerken bevinden, ondervinden bescherming van het gebouw. Aanwezigen die zich in het plangebied buiten de bouwwerken bevinden, kunnen komen te overlijden of gewond raken.

Ook kunnen er binnen deze 120 meter brandhaarden ontstaan en kan er vervorming van hout en kunststof optreden.

Bij een ontsteking/ fakkelbrand zal de brandweer zich vanwege de te hoge stralingscontouren richten op het effectgebied. Qua bronbestrijding en inzet in het plangebied hebben wij - vanwege de hittestraling – tot ongeveer 180 meter vanaf de fakkelbrand geen mogelijkheden en het gas zal eerst door de gasbeheerder afgesloten moeten worden, voordat wij dit gebied kunnen betreden. De aanwezigen binnen deze afstand zijn daarom bij een fakkelbrand op zichzelf aangewezen. Nadat het gas is afgesloten, kunnen we het plangebied verder betreden en ons daar richten op de hulpverlening en het blussen van ontstane branden.

Advies
Brandweer Fryslân adviseert om:
- Kennis te nemen van het beschreven scenario in geval van een fakkelbrand en ervan bewust te zijn wat de (mogelijk langdurige) effecten op de omgeving kunnen zijn;
- De (toekomstige) bewoners op de hoogte te brengen van de risico's en bijbehorende handelingsperspectief (vluchten van de bron af).

2.2. Bestrijdbaarheid

Natuurlijke bouwmaterialen
Uit het voorliggende plan merken wij op dat het voornemen is om natuurlijke bouwmaterialen, zoals hout, sedum en riet in de bebouwing toe te passen. Het gebruik van natuurlijke bouwmaterialen kan ertoe leiden dat een brand zich sneller uit kan breiden, mogelijk ook via de buitenzijde van de gebouwen. Als brandweer vinden we het belangrijk om de risico's van het gebruik van deze materialen te delen.

Advies
Brandweer Fryslân adviseert om:
- De initiatiefnemer op de hoogte te brengen van het gegeven dat het gebruik van natuurlijke bouwmaterialen kan leiden tot een snellere branduitbreiding met meer schade als gevolg.

3. Advies risico's en brandweerzorg

Brandweer Fryslân heeft de mogelijkheid een advies risico's en brandweerzorg te geven in het kader van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. In een dergelijk advies komen aspecten aan bod die van belang zijn voor de basisbrandweerzorg. Hierbij valt te denken aan onder meer de opkomsttijd, de bereikbaarheid, de beschikbaarheid van bluswater en de zelfredzaamheid.

3.1. Scenario 'brand op verdieping'

Een relevant scenario voor woningen tot 20 meter hoogte is brand op een verdieping. Gelet op de aard van de bouwwerken is een volledig ontwikkelde brand op een verdieping van een woning een realistisch scenario. Dit beschouwende als scenario zal de inzet van de brandweer primair zijn gericht op blussing en het voorkomen van branduitbreiding. In geval er nog personen aanwezig zijn, zal de prioriteit mede worden gelegd op redding.

Een goede opkomsttijd, bereikbaarheid en bluswatervoorziening zijn hiervoor essentieel. Bij een ontwikkelde brand zal de brandweer de gebouwen niet meer kunnen betreden en zal de brandweerinzet gericht zijn op bescherming van de omgeving.

3.2. Opkomsttijd

Op basis van Dekkingsplan 2.0 van Brandweer Fryslân wordt het plangebied beschouwd als brandrisicogebied 2, waarbij een norm van 12 minuten geldt voor de opkomsttijd. Hoe hoger de opkomsttijd, des te groter de kans dat een brand onbeheersbaar wordt. Ook de kans op een succesvolle redding van in nood verkerende personen neemt af naarmate de opkomsttijd toeneemt. De berekende opkomsttijd voor het eerst aankomende blusvoertuig voor het plangebied is 8 minuten en voldoet daarmee aan de geldende normen.

3.3. Bereikbaarheid

Om een gebouw te kunnen bereiken is een (openbare) weg nodig die minimaal 4,5 meter breed is, meer dan 4,2 meter vrije ruimte in de hoogte heeft en die berekend is op een totaalgewicht van 30 ton en een asbelasting van 11,5 ton. De benodigde bochtenstraal is R5.5 en R10. Om een brandweervoertuig te kunnen opstellen en om gebruik te maken van alle rondom aangebrachte materiaalkasten zijn deze afmetingen ook nodig.

De brandweer hanteert als uitgangspunt voor de incidentbestrijding dat een locatie via een tweede onafhankelijke route benaderbaar moet zijn. Dit is noodzakelijk, omdat niet gegarandeerd kan worden dat de voor de hand liggende route altijd bruikbaar is.

Tot slot is het gewenst dat bij eengezinswoningen tot op 40 meter van de ingang opgesteld kan worden, zodat 20 meter inzetdiepte in de verblijven gegarandeerd is. Dit is van belang, omdat de lengte van de slang op een brandweerwagen 60 meter is.

<u>Toets</u>
Op basis van de aangeleverde tekeningen en de reeds bestaande wegen wordt er voldaan aan de eisen gesteld aan bereikbaarheid.

3.4. Bluswater

Een standaard brandweereenheid beschikt over een watertank van ongeveer 1.500 liter water. Hiermee kan bijvoorbeeld een beginnende keukenbrand worden geblust. Wanneer de brandweer zich echter met verder ontwikkelde/ grotere branden geconfronteerd ziet, zal zij terugvallen op openbare bluswatervoorzieningen zoals brandkranen of open water.

Gebouwen zijn vanuit het perspectief bluswater onder te verdelen in verschillende functies. Deze functies hebben invloed op de benodigde bluswatercapaciteit. Voor nieuwe woningen (na 2003) en uitgaande van het scenario ‘brand op een verdieping’ dient er binnen 6 minuten, minimaal een bluswatercapaciteit van 500 l/min beschikbaar te zijn. Dit kan gerealiseerd worden door af te leggen op een brandkraan, met een opbrengst van minimaal 30 m^3/uur gelegen op maximaal 100 meter van iedere woning.

Toets

Nabij het plangebied zijn twee brandkranen gelegen. Op ca. 50 meter aan de oostzijde van het plangebied bevindt zich een brandkraan met een diameter van 250 (brandkraan 90-840). Op ca. 10 meter aan de westzijde bevindt zich een brandkraan met een diameter van 110 (brandkraan 90-264). Hiermee wordt er voldaan aan de eisen gesteld aan bluswater.